

ОТЧЕТ
„СПАЗВАЙ ИЛИ ОБЯСНЯВАЙ“

на Национален кодекс за
корпоративно управление

Холдинг
ПЪТИЩА^{АД}

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	2
ГЛАВА ПЪРВА Корпоративни ръководства.....	3
ГЛАВА ВТОРА Одит и вътрешен контрол.....	9
ГЛАВА ТРЕТА Защита правата на акционерите.....	10
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА Разкриване на информация.....	12
ГЛАВА ПЕТА Заинтересовани лица.....	14

ВЪВЕДЕНИЕ

Националният Кодекс за корпоративно управление е приет през 2007г. Прилагането му е препоръчително за публичните дружества и е задължително за тези от тях, чиито акции се търгуват на Официален пазар на БФБ-София АД.

Логиката и структурата на Кодекса съответстват на международно приетите принципи за корпоративно управление на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за корпоративно управление (2004): отговорност и независимост на корпоративните ръководства, защита правата на акционерите, равнопоставеност на миноритарните и чуждестранните акционери, разкриване на информация и зачитане на заинтересованите лица.

В този смисъл „Холдинг Пътища“ АД прилага принципите на добро корпоративно управление още от 2003г., от когато изготвя и ежегодно актуализира Програма за добро корпоративно управление.

През ноември 2008г., „Холдинг Пътища“ АД прие да спазва Националния Кодекс за корпоративно управление.

Кодексът следва да се прилага на основата на принципа „спазвай или обяснявай“. Това означава, че дружествата спазват Кодекса, а в случай на отклонение следва да изяснят причините за това.

В този отчет е представена информация за прилагане на препоръките на Кодекса в корпоративното управление на „Холдинг Пътища“ АД.

ГЛАВА ПЪРВА

Корпоративни ръководства

Едностепенна система

Съвет на директорите

1. Функции и задължения

1.1. Управлява дружеството независимо и отговорно в съответствие с установените визия, цели и стратегии на дружеството и интересите на акционерите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.2. Установява и контролира стратегическите насоки за развитие на дружеството

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.3. Установява политиката на дружеството в областта на риска и контролира изграждането и функционирането на система за управление на риска и вътрешен одит.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика. В изпълнение на решение на ИОСА, проведено на 05.01.2009 г., и в съответствие с разпоредбите на ЗНФО, е създаден одитен комитет към управителните органи на дружеството.

1.4. Осигурява спазването на законовите, нормативните и договорните задължения на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.5. Отговаря за създаването на и надеждното функциониране на финансово-информационната система на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.6. Дава насоки, одобрява и контролира изпълнението на: бизнес плана на дружеството, сделки от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.7. Дефинира политиката на дружеството по отношение на разкриването на информация и връзките с инвеститорите.

Предоставя на акционерите изискваната по време и формат от устройствените актове на дружеството информация.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.8. По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност. Препоръчително е Съветът на директорите да приеме и спазва Етичен кодекс.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика. С решение на СД, взето на 05.05.2010 г., е приет Етичен кодекс на поведение на членовете на Съвета на директорите на „Холдинг Пътища“ АД.

1.9. Съветът на директорите се отчита за своята дейност пред Общото събрание на акционерите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2. Избор и освобождаване на членове на Съвета на директорите

2.1. Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Съвета на директорите, съобразно закона и устройствените актове на дружеството, както и в съответствие с принципите за непрекъснатост и устойчивост на работата на Съвета на директорите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.2. В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Съвета на директорите, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

3. Структура и компетентност

3.1. Броят на членовете на Съвета на директорите се определят в устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

3.2. Съставът на избрания от Общото събрание на акционерите Съвет на директорите трябва да гарантира независимостта и безпристрастността на оценките и действията на неговите членове по отношение функционирането на дружеството. Броят и качествата на независимите директори следва да гарантират интересите на акционерите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

3.3. Съветът на директорите трябва да осигури надеждното разделение на задачите

и задълженията между своите членове. Основна функция на независимите директори е да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на дружеството в съответствие с интересите и правата на акционерите.

Препоръчително е председателят на Съвета на директорите да бъде независим директор.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика в частта относно контролната функция на независимия директор, който като правило участва при вземането на решенията, независимо от възможността съгласно закона и устава голяма част от решенията да се взимат от другите двама членове на Съвета на директорите, които самостоятелно могат да формират мнозинство. Задачите между членовете на Съвета се разпределят съгласно необходимостта и съответната възможност на всеки от членовете.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика в частта относно препоръката председателят на Съвета да е независим директор, като за в бъдеще „Холдинг Пътища“ АД смята да приложи тази практика.

3.4. Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Съвета на директорите следват изискванията на закона, устройствените актове и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

3.5. Членовете на Съвета на директорите трябва да имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция.

След избирането им новите членове на Съвета на директорите следва да преминат въвеждаща програма по правни и финансови въпроси, свързани с дейността на дружеството.

Повишаването квалификацията на членовете на Съвета на директорите следва да се насърчава.

По отношение повишаването на квалификацията, „Холдинг Пътища“ АД прилага частично тази практика, т.к. няма изработена стратегия за повишаване на квалификацията, но същевременно се оказва необходимото съдействие при изявено желание от някой от членовете, като се осигурява необходимото време и ресурс за обучение.

3.6. Членовете на Съвета на директорите трябва да разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения. Препоръчително е устройствените актове на дружеството да определят броя на дружествата, в които членовете на Съвета на директорите могат да заемат ръководни позиции.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика в частта за броя на дружествата, в които членовете на Съвета на директорите могат да заемат ръководни позиции. Предвид широките бизнес интереси на членовете на Съвета на директорите прилагането на тази политика би довело до отрицателни последици за техния бизнес или за „Холдинг Пътища“ АД, ако се наложи да бъдат сменени членовете.

3.7. Изборът на членовете на Съвета на директорите на дружеството става посредством прозрачна процедура, която осигурява освен всичко останало навременна и достатъчна информация относно личните и професионалните качества на кандидатите за членове.

Броят на последователните мандати на членовете на Съвета на директорите следва да осигури ефективна работа на дружеството и спазването на законовите изисквания. „Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика като периодично се извършва частична промяна на членовете на Съвета.

4. Възнаграждения

4.1. Размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите се одобряват от Общото събрание на дружеството. „Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

4.2. В съответствие със законовите изисквания и добрата практика на корпоративно управление размерът и структурата на възнагражденията следва да отчитат:

- 4.2.1. Задълженията и приноса на всеки един член на Съвета на директорите в дейността и резултатите на дружеството;
- 4.2.2. Възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове на Съвета на директорите;
- 4.2.3. Необходимостта от съответствие на интересите на членовете на Съвета на директорите и дългосрочните интереси на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

4.3. Препоръчително е възнаграждението на членовете на Съвета на директорите да се състои от две части: постоянна част и допълнителни стимули.

- 4.3.1. Дружеството може да предостави като допълнително възнаграждение на членове на Съвета на директорите акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.
- 4.3.2. Редът за осигуряване и използване на допълнителни стимули от членовете на Съвета на директорите се регламентира от устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика. Съгласно ЗППЦК всички части на възнаграждението на членовете на СД се определят от общото събрание и по тази причина актовете на дружеството са оставили изцяло на акционерите правото на преценка относно постоянните и допълнителни стимули. Акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти към настоящия момент не са предоставяни на членове на СД.

4.4. Възнагражденията на независимите директори са постоянни и отразяват участието в заседания, изпълнението на техните задачи да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват

ефективно в работата на дружеството. Те не получават допълнителни възнаграждения от дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика, като единственото изключение е, че възнагражденията им не отразяват участието в заседанията, т.к. това би могло да доведе до дерогиране на правото на Общото събрание да определя възнагражденията на всички членове.

4.5. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на дружеството. Акционерите трябва да имат лесен достъп до информацията за възнагражденията.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

5. Конфликт на интереси

5.1. Членовете на Съвета на директорите трябва да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

5.2. Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси следва да бъдат регламентирани в устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

5.3. Членовете на Съвета на директорите трябва незабавно да разкриват конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между дружеството и членове на Съвета и свързани с него лица.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

5.4. Всеки конфликт на интереси следва да се разкрива на Съвета на директорите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

5.5. Потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато дружеството възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което:

а) член на Съвета на директорите или свързани (заинтересувани) с него лица имат финансов интерес;

б) член на Съвета е член на Управителен, Надзорен съвет или Съвет на директорите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

6. Комитети

6.1. Препоръчително е работата на Съвета на директорите да се подпомага от комитети, като на Съветът на директорите определя необходимостта от тяхното създаване съобразно спецификата на дружеството.

6.2. Съветът на директорите следва да създаде поне комитет по одит, включващ независим(и) директор(и) и експерти.

6.3. Комитетите би следвало да се създават въз основа на писмено определена структура, обхват от задачи, начин на функциониране и процедури за отчитане.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика. До сега не са създавани комитети, поради липса на достатъчна практика в България както и липса на нужда към настоящия момент. В частта за комитет по одит „Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика съгласно изискването на Закона за независимия финансов одит, като одитният комитет е избран на Извънредно общо събрание на акционерите на 05.01.2009 г. Втори комитет със същите функции смятаме, че не е необходим.

ГЛАВА ВТОРА

Одит и вътрешен контрол

1. Корпоративните ръководства, подпомагани от комитета по одит, писмено мотивират пред Общото събрание предложението си за избор на одитор, като се ръководят от установените изисквания за професионализъм.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика, но предложението е мотивирано устно.

2. Желателно е да се прилага ротационен принцип при предложенията и избора на външен одитор.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика, т.к. дейността на холдинга е изключително сложна и обхватна и запознаването на нов одитор с нея е бавен процес, който би отделил главните специалисти на дружеството от основните им задачи, от което би страдала дейността на дружеството и респективно биха се нарушили интересите на акционерите. Одиторите в България са специалисти, отговарящи на определени законови изисквания, отговарят за дейността си и липсата на ротация от своя страна не нарушава интересите на дружеството и акционерите.

3. Препоръчително е изграждането на система за вътрешен контрол, която да гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

4. Системата за вътрешен контрол се изгражда и функционира и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на дружеството и подпомагане тяхното ефективно управление.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

ГЛАВА ТРЕТА

Защита правата на акционерите

1. Защита правата на акционерите

Корпоративните ръководства гарантират равнопоставеното третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери, и са длъжни да защитават техните права.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2. Общо събрание на акционерите

2.1. Всички акционери имат право да участват в Общото събрание на акционерите и да изразяват мнението си.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.1. Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас на Общото събрание на дружеството и чрез представители.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.2. Корпоративните ръководства осъществяват ефективен контрол, като създават необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.3. Корпоративните ръководства изготвят правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на дружеството, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.4. Корпоративните ръководства организират процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.5. Корпоративните ръководства предприемат действия за насърчаване участието на акционери в Общото събрание на акционерите, вкл. чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите когато това е възможно и необходимо, и не противоречи на т. 2.1.4. от настоящия Кодекс.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика с изключение на възможността за дистанционно присъствие чрез технически средства, т.к. в България липсва утвърдена практика да се използва този начин на гласуване и осигуряването на подобни условия би било твърде скъпо спрямо очакваното използване на тази възможност.

2.2. Препоръчително е всички членове на корпоративните ръководства да присъстват на общите събрания на акционерите на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика, т.к. вътрешното върховенство на изпълнителния директор съсредоточава информацията в него и той може да отговаря на въпросите на присъстващите акционери компетентно.

2.3. Материали на Общото събрание на акционерите

2.3.1. Текстовете в писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание, следва да бъдат конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.3.2. Дружеството поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.3.3. Корпоративните ръководства съдействат на акционерите, овластени от съда за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.4. Корпоративните ръководства гарантират правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА Разкриване на информация

1. Корпоративните ръководства утвърждават политиката за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания и устройствените актове.

„Холдинг Пътища” АД прилага тази практика.

2. В съответствие с приетата политика по т. 1 корпоративните ръководства създават и поддържат система за разкриване на информация.

„Холдинг Пътища” АД прилага тази практика.

3. Системата за разкриване на информация трябва да гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията (акционери, заинтересовани лица, инвестиционна общност) и да не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

„Холдинг Пътища” АД прилага тази практика.

4. Корпоративните ръководства трябва да гарантират, че системата за разкриване на информация осигурява пълна, навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки.

„Холдинг Пътища” АД прилага тази практика.

5. Корпоративните ръководства утвърждават и контролират спазването на вътрешни правила за изготвяне на годишните и междинните отчети и реда за разкриване на информация по начин, който да гарантира спазването на т. 2.

„Холдинг Пътища” АД прилага тази практика.

6. Препоръчително е, като част от системата за разкриване на информация, разработването и поддържането на интернет страница на дружеството с утвърдено съдържание, обхват и периодичност на разкриваната чрез нея информация. Препоръчително е разкриваната чрез интернет страницата на дружеството информация да включва най-малко:

- данни за дружеството;
- данни за акционерната структура;
- устройствените актове на дружеството;
- данни за управителните органи;
- счетоводни отчети поне за последните 3 години;

- материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на дружеството. Информация за взетите решения от общите събрания на акционерите поне за последните три години;
- информация за одиторите;
- информация за предстоящи събития;
- важна информация, свързана с дейността на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

7. Дружеството периодично следва да разкрива информация за корпоративното управление. **Разкриването на информация за корпоративното управление става в съответствие с принципа „спазвай или обяснявай“.** Принципът изисква в случай на неспазване на някои от препоръките на Кодекса да се представи обяснение за това.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

ГЛАВА ПЕТА

Заинтересовани лица

1. Корпоративното управление осигурява ефективно взаимодействие със заинтересованите лица. Към тази категория се отнасят определени групи лица, на които дружеството директно въздейства и които от своя страна могат да повлияят на дейността му, в т.ч. доставчици, клиенти, служители, кредитори, групи за обществен натиск и други. Дружеството идентифицира кои са заинтересованите лица с отношение към неговата дейност въз основа на тяхната степен и сфери на влияние, роля и отношение към устойчивото му развитие.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2. В своята политика спрямо заинтересованите лица корпоративните ръководства се съобразяват със законовите изисквания. Добрата практика на корпоративно управление изисква съобразяване със заинтересованите лица в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

3. Препоръчително е в съответствие с тази политика корпоративните ръководства да изработят и конкретни правила за отчитане интересите на заинтересованите лица, които правила да осигурят и тяхното привличане при решаване на определени, изискващи позицията им въпроси. Тези правила следва да гарантират баланса между развитието на дружеството и икономическото, социалното и екологосъобразното развитие на средата, в която то функционира.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика в частта привличане на заинтересованите лица при решаване на определени въпроси, т.к. прилагането ѝ би изисквало предоставяне на вътрешна информация на тези заинтересовани лица, което би задължило дружеството да разкрие публично тази информация, т.к. противното би довело до нарушаване на законодателството. В масовия случай тази информация обаче би навредила на търговските отношения на дружеството. Това е причината да не са разработени конкретни правила, а привличането за заинтересовани лица при решаване на определени въпроси се решава от управителните органи за всеки конкретен случай.

4. Корпоративните ръководства поддържат ефективни връзки със заинтересованите лица. Препоръчително е периодично, в съответствие със законовите норми и добрата международна практика за разкриване на информация от нефинансов характер дружеството да информира за икономически, социални и екологични въпроси, касаещи заинтересованите лица, като например: борба с корупцията; работа със служителите, доставчиците и клиентите; социалната отговорност на дружеството; опазването на околната среда.

„Холдинг Пътища“ АД възнамерява да прилага тази практика в бъдеще.